

Verslag informatiebijeenkomst dijkversterkingsproject SAFE (Streefkerk – Ameide – fort Everdingen)

Locatie: De Vijf Lelies in Streefkerk

Aanwezige medewerkers: Frank Mertens (projectmanager), Henny Schippers (omgevingsmanager), Stefan Daleman (omgevingsmanager), Nelle Jan van Veen (technisch manager), Anita van Elteren (communicatieadviseur).

Datum: 24 september 2020

De bijeenkomst start om 19.30 uur met een welkomstwoord door Frank Mertens (projectmanager). Aansluitend geven Henny Schippers (omgevingsmanager) en Nelle Jan van Veen (technisch manager) een presentatie en uitleg over het project. Hieronder treft u een korte weergave van de presentatie en de vragen die gesteld zijn. De presentatie is tevens op de website terug te vinden.

De deelnemers zijn voorzien van A3 kleurenkopieën van aan te pakken dijktrajecten in dit project. Op het analoge reactieformulier kunnen tips/adviezen/vragen worden aangeleverd die nadien door het projectteam worden opgepakt.

Presentatie

Naast een uitgebreide toelichting over het project waarom dijkversterking nodig is, is het doel van deze bijeenkomst ook het ophalen van informatie en belangen vanuit het gebied. We gaan graag met u in gesprek.

Waterschap Rivierenland heeft van het rijk door de nieuwe normering (2017) een grote versterkingsopgave gekregen die voor 2050 gereed moet zijn. Het dijkversterkingsproject SAFE gaan we partieel versterken. Veel dijkdelen voldoen niet meer aan de nieuwe veiligheidsnormen. We pakken als eerste de zwakke schakels aan. De dijkdelen die we nu gaan versterken, zijn niet versterkt bij de recente dijkversterkingsprojecten. We hebben gekeken waar we het geld voor waterveiligheid het beste kunnen inzetten. Dat doen we op de meest zwakke dijkdelen. Met deze urgente delen krijgen we het meeste rendement (veiligheid) voor het beschikbare realisatiebudget. Daarnaast willen we ook de ruimtelijke kwaliteit behouden of verbeteren en de overlast beperken. Bij het ontwerpen en versterken kijken we ook naar de uitbreidbaarheid omdat we voor de andere dijkdelen nog vóór 2050 terug moeten komen. Ook kan het zijn dat voor sommige delen die we nu gaan versterken in het project, we nog een keer terug moeten komen om een ander faalmechanisme aan te pakken.

De verschillende fases van het project worden toegelicht; de verkenningsfase, de planuitwerkingsfase en de realisatiefase (zie presentatie).

Henny Schippers vraagt de deelnemers wat men belangrijk en waardevol vindt in het gebied. Het waterschap heeft een visie voor ruimtelijke kwaliteit maar de omgeving heeft er vast ook een mening over. Hierop wordt gereageerd dat men de bomen die langs de dijk groeien, beeldbepalend vinden. Het zou jammer zijn als er geen bomen meer mogen staan. Henny ligt toe dat de kernzone van 5 meter vanuit de teen van de dijk bepalend is, die ruimte willen we vrijhouden. Daar mag niets staan. Op sommige plaatsen is een over-hoogte aangebracht en daar kan de dijk het hebben als een boom zou omvallen. We kijken naar bomen vanuit verschillende aspecten; welke bomen zijn

beeldbepalend of natuurbepalend en zodoende wordt er op meerdere plekken naar bomen gekeken. Er zijn heel veel methodes om toch weer bomen terug te krijgen op de dijk maar niet alles kan. Ook wordt aangegeven dat zo'n strandje waaraan gezwommen kan worden, hoort bij het gebied.

Vragen uit de zaal

Hoe weeg je met de kosten en baten ook nog het belang van de omgeving af?

Antwoord: het is moeilijk om dit kwantitatief op een weegschaal te leggen. Als er praktische mogelijkheden zijn dan is het streven om de ruimtelijke kwaliteit te behouden of zelfs te verbeteren. Daarom moeten we goed met de omgeving praten. Het is maatschappelijk geld wat primair voor waterveiligheid is bestemd. We hebben de verplichting dat de ruimtelijke kwaliteit van de dijk niet achteruit gaat. Dat is een vereiste. Er zijn belangen van mensen die hier wonen en werken en dat wordt allemaal meegenomen in de verkenningsfase. Tot nu toe heeft ons onderzoek geresulteerd in een aantal dijkvakken die we nu gaan versterken maar ook dijkdelen waarvoor we nog terug moeten komen voor 2050. Dit is echt anders dan we bij vorige dijkversterkingen gewend zijn. We gaan het nu in etappes doen. Bij voorgaande dijkversterkingsprojecten dachten we de dijk veilig te hebben voor een hele lange periode. Maar dat is niet gelukt want we zijn er nu weer.

Begint het traject na molen De Liefde?

Antwoord: ja, klopt. We gaan de dijkdelen doen die niet zijn versterkt binnen het project KIS.

Er wordt gevraagd of de kaarten ook op huisnummer/adres kunnen.

Antwoord: dat kan. Dijkpalen zeggen ons weer veel maar we begrijpen dat u daar minder mee heeft. (Aanvulling: op de website vindt u de overzichtskaarten waarop u op adres kunt zoeken).

Klopt het dat de oude normering minder streng was?

Antwoord: ja, in zekere zin is dat zo. De voorgaande versterking was op basis van de oude normering.

Op de kaart lijkt het dat er wat gaat gebeuren in de ruimte voor de dijk, klopt dat?

Antwoord: de lijn op de kaart geeft niet aan wat de oplossing is. Daar werken we in deze verkenningsfase naar toe. Of we voor een constructie kiezen of voor een buitendijkse oplossing, etc. Alles wordt nog afgewogen. Daarom hebben we nog veel informatie nodig.

Blijven tot het eind van het project dezelfde mensen van het waterschap erbij? Het zou wel fijn zijn om dezelfde contactpersonen te hebben.

Antwoord: we kunnen niet garanderen dat er niemand weg gaat maar we begrijpen dat het wenselijk is. Ook hebben we nog veel contact met de collega's die hier in het gebied bekend zijn vanwege het voorgaande project.

Hebben jullie kennis van de dossiers van KIS?

Antwoord: ja, daarvan zijn we op de hoogte. We weten dat er veel schadegevallen zijn. Nu is het misschien ook wel prettig om met een schone lei te beginnen. We leren ook altijd van andere projecten. We kunnen niet alles van het verleden weten, maar we kunnen wel van het verleden leren.

Wordt er ook iets aan het wegdek gedaan? Het zou prettig zijn als dat geluidsabsorberend asfalt zou worden in verband met de vele vrachtwagens.

Antwoord: als we aan de slag gaan dan komt er wel een nieuw wegdek op. Maar dat is in geval van hoogte. Wij zijn overigens geen wegbeheerder.

Er spelen al tientallen jaren plannen voor de rondweg in Groot-Ammers. Daar is natuurlijk veel geld voor nodig maar er gebeurt gewoon niks. Hoe staan jullie hierin?

Antwoord: die plannen zijn bij ons bekend en zijn een initiatief van de gemeente. Wij kunnen er met deze dijkversterking helaas geen oplossing voor geven omdat we niet gaan versterken op de locatie waar deze rondweg zou moeten komen.

U zegt dat het ook draait om de kosten maar als er dijkdelen vooruit worden geschoven, dan zit je weer met de kosten.

Antwoord: we beslissen pas later in de verkenningsfase of we delen integraal gaan doen (dat we meerdere faalmechanismen gaan aanpakken) of alles in één keer. Hoe groter en ingrijpender de benodigde maatregel is, hoe groter de kans is dat we alles in één keer gaan doen. Als voorbeeld wordt een locatie in Vianen gegeven. Daar speelt bijvoorbeeld lokaal het probleem van piping en stabiliteit. Piping kunnen we oplossen door een maatregel in het voorland, dat kunnen we nu doen. Een stabiliteitsberm kan dan ook op een later moment. Dat is een partiële aanpak die kostenefficiënt is. Als je echt op dezelfde plek moet zijn met een maatregel, dan is het verstandiger om alles in één keer doen.

Wat hoort bij faalmechanisme voor stabiliteit?

Antwoord: Macrostabiliteit oplossen kan op veel manieren. Dat kan met een damwand aan de binnenzijde, verflauwen of het wat breder maken. We kunnen zowel aan de binnen- als aan de buitenzijde doen. We willen kijken of we het zoveel mogelijk aan de voorlanden kunnen doen. Dan heeft niemand er last van. Maar het is niet per definitie aan de binnenzijde dat we de oplossing gaan doen.

Waarom zijn er twee stukken gepland in Streefkerk die land buitendijks hebben.

Antwoord: Deltares heeft die voorlanden onderzocht. Bij het project KIS is daar geen werk uitgevoerd. Dat is de reden dat we er nu aan de slag moeten. In een project heb je uitgangspunten die je van tevoren opstelt, dat wordt opgesteld in een Projectplan. Een Projectplan is openbaar. Het eerste wat openbaar wordt is de NRD (Notitie Reikwijdte en Detailniveau). Dat is de voorloper van de MER (Milieueffectrapportage). In de NRD geven we aan wat we gaan doen en daar kunt u formeel op inspreken. De MER gaat breder, er wordt dan ook gekeken naar andere zaken zoals met name het milieu.

Kan het een uitgangspunt zijn dat er geen huizen gesloopt hoeven te worden? Wat zijn jullie uitgangspunten op dat gebied?

Antwoord: er staan hier veel cultuurhistorische panden. We moeten voorkomen dat deze weg moeten. Met deze partiële versterking gaan we hier nog naar kijken, we kunnen dat nu nog niet zeggen. Als u straks iets mist in de NRD, laat het ons dan weten. Soms kan het bijvoorbeeld goedkoper zijn om een huis op te kopen, afhankelijk van de omstandigheden. We kijken in elk geval hoe we maatschappelijk geld nuttig kunnen besteden. We moeten hierover in contact blijven met u. In andere projecten hebben we gezien dat sommige mensen wel hun huis willen verkopen.

Iemand geeft aan dat hij 12 jaar geleden een huis heeft gebouwd en toen was er een dijkversterkingsplan actueel. Hij heeft toen criteria gekregen waar het huis aan moest voldoen zodat het huis niet zwakker zou worden. Maar dat plan is helemaal van de baan gegaan.

Antwoord: dat komt door de nieuwe normering uit 2017 en een nieuwe rekensystematiek dat het dusdanig veranderd is. Toen was een buitenvariant uit den boze. Maar nu willen we de mogelijkheden die ons worden geboden door Rijkswaterstaat zo goed mogelijk onderzoeken.

Gaan jullie in de realisatiefase in Streefkerk beginnen?

Antwoord: dat weten we nu nog niet.

Kan het zijn dat er, tegen de tijd dat de uitvoering begint, nog meer is veranderd. Bijvoorbeeld dat er andere regels komen vanuit de overheid.

Antwoord: voor wat betreft de nieuwe normering is dat uitgesloten. De oude normen zijn in de jaren zestig vastgesteld. Het is niet zo dat de komende jaren de norm gaat veranderen. In de rekenmethodes voorzien we ook niet dat die gewijzigd gaan worden.

Gaan jullie met iedereen persoonlijk in gesprek?

Antwoord: hoe verder we komen in het proces, hoe intensiever het wordt. Keukentafelgesprekken vinden voornamelijk plaats in de planuitwerkingsfase. In de verkenningsfase is het meer kennisuitwisseling. We gaan met iedereen waar de versterking plaatsvindt in gesprek. Misschien kunnen we op sommige plaatsen meerdere bewoners in één keer bij elkaar brengen.

Met de NRD gaan we ook de oplossingsrichtingen aandragen over het hele traject.

Verder gaan we per bijeenkomst duidelijk aangeven wat het doel is van de bijeenkomst. Sommige mensen zullen pas aansluiten zodra het project concreter voor de buitenwereld wordt.

De invloed van de bewoners is relatief klein. Is het mogelijk om een aantal bewoners mee te laten kijken met het project?

Antwoord: we hebben wel gedacht aan het opzetten van een klankbordgroep maar onze ervaring is dat bewoners vooral willen praten over hun eigen perceel. Als mensen alleen voor eigen parochie willen strijden, dan is dat niet de bedoeling om via een klankbordgroep te doen. Maar er zijn ook bewoners die kennis hebben en dat willen delen. Doe dat vooral. We hebben kennis nodig om goede keuzes te kunnen maken.

Een bewoner meldt dat het bijvoorbeeld ook een groep mensen kan zijn van de bewonersvereniging want die is er.

Wordt dit plan uitgevoerd samen met andere overheden? Men vindt het belangrijk dat zij ook deelnemen aan dit soort bijeenkomsten.

Antwoord: we zijn in gesprek met andere partijen en mede-overheden. Het is niet gebruikelijk dat zij aanwezig zijn bij deze waterschaps-bijeenkomsten. In het vervolg zullen we de suggestie meenemen in de overweging.

Rond 21.00 uur is de bijeenkomst ten einde.